

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008 тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, http://www.me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

№ _____

На № _____ від _____

**Органи державної влади,
органи місцевого самоврядування,
установи, організації, підприємства та
інші суб'єкти сфери публічних закупівель**

*Щодо розрахунку ціни
на нафтопродукти та пальне*

До Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України надходять численні звернення суб'єктів сфери публічних закупівель щодо необхідності внесення змін до договорів, укладених за результатами проведених процедур закупівель, у зв'язку з постійним коливанням ціни на ринку нафтопродуктів та пального.

З метою вирішення проблемних питань, пов'язаних з підвищенням ціни на нафтопродукти та пальне в договорах про закупівлю, Мінекономіки відповідно до наказу від 20.06.2019 № 1050 було створено Міжвідомчу робочу групу до складу якої увійшли: Мінекономіки, Міністерство оборони України, Антимонопольний комітет України, Київська школа економіки, Торгово-промислова палата України, Українська енергетична біржа, Нафтогазова Асоціація України, АТ "Укрзалізниця", ДП "Держзовнішінформ", ПАТ "Укргазвидобування", ПАТ "Укрпошта", ГО "Трансперенсі Інтернешнл Україна".

Міжвідомчою робочою групою було вивчено питання, що впливає на зміну ціни на ринку нафтопродуктів та пального, як суб'єкти сфери публічних закупівель

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 20B4E4ED0D30998C040000005A792C00C73F7900

Підписувач Кухта Павло Андрійович

Дійсний з 11.09.2019 0:00 по 11.09.2021 0:00

Мінекономіки

3304-04/698-06 від 08.01.2020

змінюють ціни в укладених договорах за результатами проведених процедур закупівель та запропоновано оптимальний підхід до порядку зміни ціни в договорах за умови волатильності ринку нафтопродуктів та пального.

У свою чергу, Закон України “Про публічні закупівлі” (далі – Закон) встановлює правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади.

При цьому частиною четвертою статті 36 Закону передбачено випадки зміни істотних умов договору про закупівлю.

Так, частиною четвертою статті 36 Закону встановлено, що умови договору про закупівлю не повинні відрізнятися від змісту тендерної пропозиції за результатами аукціону (у тому числі ціни за одиницю товару) переможця процедури закупівлі або ціни пропозиції учасника у разі застосування переговорної процедури. Істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов’язань сторонами в повному обсязі, крім випадку зміни встановленого згідно із законодавством органами державної статистики індексу споживчих цін, **зміни курсу іноземної валюти, зміни біржових котирувань** або показників Platts, регульованих цін (тарифів) і нормативів, які застосовуються в договорі про закупівлю, **у разі встановлення в договорі про закупівлю порядку зміни ціни.**

Звертаємо увагу, що обов’язковою складовою тендерної документації згідно з пунктом 7 частини другої статті 22 Закону є **проект договору про закупівлю з обов’язковим зазначенням порядку змін його умов.**

Замовник самостійно складає проект договору та обов’язково включає **порядок зміни істотних умов** такого договору, який може містити виключно випадки, передбачені статтею 36 Закону.

Вимога щодо порядку зміни істотних умов може використовуватись для конкретизації випадків під час виконання договору сторонами щодо необхідності, наприклад, документального обґрунтування підтвердження змін або обставин, що відбулися; фіксації розміру таких змін (якщо вони виражені у вартісних/процентних показниках); фіксації виду валюти, зміни біржових котирувань для здійснення відповідних розрахунків і дій сторін такого договору у разі настання таких підстав.

Крім того, договір про закупівлю укладається відповідно до вимог тендерної документації та пропозиції учасника-переможця.

У свою чергу, міжвідомчою робочою групою було напрацьовано механізм ціноутворення на наступні види пального: дизельне пальне, бензин, мазут та скраплений газ.

Ціновим орієнтиром при визначенні ціни на нафтопродукти та пальне за вказаним механізмом можуть бути міжнародні (європейські) біржові котирування на відповідні види нафтопродуктів та пального. Також формула може враховувати котирування на нафтопродукти та пальне на Українській енергетичній біржі (далі – УЕБ), але з обмеженням ваги цих котирувань відповідною долею відкритого ринку нафтопродуктів та пального в Україні (наразі пропонуємо використовувати 5%).

Отже, зазначений механізм передбачає використання наступної формули:

$$CP = PCP \times Kc / Kb + (Avg EUQ - EUQ bas) \times Kc \times K_{ПДВ} \times 0,95 + (Avg UEEx - UEEx bas) \times 0,05$$

CP – уточнена ціна у гривнях за 1 тонну відповідного пального (з ПДВ);

PCP – попередня ціна у гривнях за 1 тонну відповідного пального (з ПДВ);

Kc – середнє арифметичне офіційного курсу НБУ гривні щодо долару США за п'ять попередніх банківських днів до дня уточнення ціни;

(<https://bank.gov.ua/control/uk/curmetal/detail/currency?period=daily>)

Kb – офіційний курс НБУ гривні щодо долару США в день попереднього уточнення ціни (укладення договору);

Avg EUQ – середнє арифметичне значення базисних європейських котирувань на відповідне пальне за 10 останніх котирувальних днів, що передують даті уточнення ціни, визначених в договорі як базисні, доларів США за тонну;

Розрахунок Avg EUQ:

$$Avg EUQ = (EUQ_{new-1} + \dots + EUQ_{new-10}) / 10,$$

де EUQ_{new-1} – базисне європейське котирування в попередній день до дня уточнення ціни, доларів США за тонну;

EUQ_{new-10} – базисне європейське котирування в день за 10 днів до дня уточнення ціни, доларів США за тонну;

EUQ bas – арифметичне значення базисного європейського котирування на відповідне пальне, визначених в договорі як базисні, в день попереднього уточнення ціни (укладення договору), доларів США за тонну;

$K_{\text{ПДВ}}$ – коефіцієнт, що враховує податок на додану вартість, визначений відповідно до податкового законодавства (1,2).

Для використання котирувань на відповідне пальне замовники можуть обрати дані міжнародних агентств Argus та Platts. Рекомендуємо використовувати найбільш релевантні бази для українського ринку (наприклад, для дизельного пального – “Northwest Europe” або “West Mediterranean”). Обраний базис та конкретна назва котирування повинні бути вказані в тендерній документації та договорі.

Avg UEEx – середнє арифметичне значення ціни на відповідне пальне УЕБ за 10 останніх котирувальних днів до дня уточнення ціни (з ПДВ), у разі наявності відповідних торгів за місяць до дня уточнення ціни;

UEEx bas – середнє арифметичне значення ціни на відповідне пальне УЕБ (з ПДВ) на день попереднього уточнення ціни (укладення договору), у разі наявності відповідних торгів за місяць до дня попереднього уточнення ціни.

Інформація про котирування УЕБ за відповідними напрямками доступна за нижченаведеними посиланнями:

нафтопродукти: <https://www.ueex.com.ua/exchange-quotations/petroleum-products>;

скраплений газ: <https://www.ueex.com.ua/exchange-quotations/lpg>.

При цьому інформація про зміну котирувань може надаватися безпосередньо міжнародними агентствами та іншими суб'єктами, які володіють інформацією про котирування, зокрема ДП “Держзовнішінформ”, Торгово-промисловою палатою України.

Також замовник може передбачити в договірних умовах зміну ціни та укладання додаткової угоди лише при зміні ціни за формульним ціноутворенням у разі збільшення встановленого значення, наприклад на 5%. У разі необхідності можна вказати періодичність перегляду ціни для укладання додаткових угод.

У свою чергу, пропонуємо ознайомитись з прикладом розрахунку зміни ціни на дизельне пальне у договорі про закупівлю із застосуванням формули:

03.09.2019 укладено договір із постачальником на постачання 100 тонн дизельного пального на суму 2 490 000 грн з ПДВ. Ціна за тону на момент укладення договору – 24 900 грн з ПДВ.

Через місьць спостерігається зміна ціни на ринку дизельного пального. У разі застосування запропонованого порядку ціна за тону дизельного пального на дату укладання додаткової угоди (далі – СР) розраховується за формулою:

$$CP = PCP \times Kc / Kb + (Avg EUQ - EUQ \text{ bas}) \times Kc \times K_{\text{ПДВ}} \times 0,95 + (Avg UEE\text{x} - UEE\text{x} \text{ bas}) \times 0,05 = 24900,00 \times 24,5145 / 25,2635 + (592 - 558) \times 24,5145 \times 1,2 \times 0,95 + (27388,40 - 24900,00) \times 0,05 = 24161,77 + 950,18 + 124,42 = 25236,37 \text{ (грн з ПДВ)}.$$

Таким чином, за умови застосування запропонованого порядку зміни ціни, ціна на дизельне пальне може бути підвищена на 1,35 % відповідно до реального зростання ціни на ринку дизельного пального.

Так, при застосуванні формульного ціноутворення постачальники не матимуть підстав демпінгувати та пропонувати занижену ціну на аукціоні, оскільки підвищення буде залежати від реальних змін ціни на ринку.

Отже, завдяки використанню наведеного порядку зміни ціни замовник отримає проведення аукціону з реальною ціною на нафтопродукти і пальне та прозору зміну ціни за умов волатильності ринку.

З огляду на викладене, рекомендуємо замовникам у разі здійснення закупівлі нафтопродуктів та пального зазначати порядок зміни істотних умов в проекті договору та договорі про закупівлю з використанням механізму ціноутворення на нафтопродукти та пальне у вигляді вищенаведеної формули.

У свою чергу, звертаємо увагу, що для товарів та послуг, що мають циклічний або системний характер, доцільно використовувати закупівлі за рамковою угодою.

Так, пунктом 21 частини першої статті 1 Закону встановлено, що рамкова угода є правочином, який укладається одним чи кількома замовниками (централізованими закупівельними організаціями) у порядку, встановленому цим Законом, з одним чи кількома учасниками процедури закупівлі з метою визначення основних умов закупівлі окремих товарів і послуг для укладення відповідних договорів про закупівлю протягом строку дії рамкової угоди.

Водночас згідно зі статтею 13 Закону закупівля за рамковими угодами здійснюється в порядку, передбаченому для проведення процедури відкритих торгів, з урахуванням вимог цієї статті, а рамкові угоди укладаються відповідно до вимог цієї статті. Особливості укладення і виконання рамкових угод визначаються

Уповноваженим органом. Порядок укладання і виконання рамкових угод затверджено наказом Мінекономрозвитку від 15.09.2017 № 1372.

З огляду на викладене, застосування рамкових угод для закупівлі нафтопродуктів та пального може забезпечити замовникові економію часу та адміністративних ресурсів, закупаючи такі товари на строк до чотирьох років, при цьому витративши час та ресурси на укладання рамкової угоди з декількома постачальниками лише один раз.

Поряд з цим повідомляємо, що більш детально питання порядку укладання та виконання рамкових угод розглянуто в листі від 29.05.2019 № 3304-04/22470-06 “Щодо укладання і виконання рамкових угод”, розміщеному на інформаційному ресурсі Уповноваженого органу в мережі Інтернет за адресою: www.me.gov.ua у підрубриці “Узагальнені відповіді” рубрики “Публічні закупівлі” розділу “Діяльність”.

Одночасно зазначаємо, що листи Міністерств не встановлюють норм права, носять виключно рекомендаційний та інформативний характер.

**Перший заступник Міністра
розвитку економіки, торгівлі та
сільського господарства України**

Павло КУХТА